

KOMJÁTHY KÖNYVELES

ÜZLETI MAGAZIN

2021. AUGUSZTUS | 3. SZÁM

KATA helyett
átalányadó

2022-TŐL

Családi állapokra
vonatkozó adatokat
gyűjt a NAV

Csapatépítő

ADÓVONZATA

A tartalomból

KATA helyett átalányadó 2022-től?	3
Átalányadózás előnyei a KATA-val és a vállalkozói jövedelemadózással szemben	3
Példák a Kata és átalányadó összehasonlítására	4
Összegzés	5
2022-es változások	7
Áttérés az átalányadóra	7
Csapatépítő adóvonzata	7
Már családi állapotra vonatkozó adatokat is gyűjt a NAV	8
	9

KATA helyett átalányadó 2022-től?

A 2021-es KATA változások mindenekelőtt azokat a kisvállalkozókat érintették, akik egy nagy megrendelőtől jutnak számottevő bevételhez. Ez megfontolásra is készítette őket, hogy milyen megoldásokkal lennének csökkenthetőek a többletköltségek. Az egyéni vállalkozók átalányadóztatása már idén is kedvező megoldási lehetőség volt a KATA-sok egyes körei számára, viszonylagos egyszerűsége és olcsósága folytán akár a fent említett megfontolások miatt, akár azoktól függetlenül is. A 2022-től várható szabályok tovább növelik ennek az adózási formának a vonzerejét.

Az átalányadóztatás 2022-től jelentősen átalakul és sok egyéni vállalkozó számára kedvezőbb adózási forma lesz akár a KATA-val szemben is.

Hasonlítsuk össze a két vállalkozási formát a bevalási kötelezettségei és benyújtandó adóbevallásai szerint:

KATA

- nincs havi adó és járulékbemelési kötelezettségünk, a tételes adót a NAV automatikusan előírja nekünk (25, 50 vagy 75 ezer Ft)
- nem kell szja bevallást beadni (kivéve, ha szja köteles jövedelmünk is keletkezik)
- nincs iparűzési adó bevallási kötelezettségünk, ha a 2,5 millió forint adóalap szerinti adózásba indulást követő 45 napon belül, illetve január 1-ét követő 45 napon belül bejelentkeztünk
- nincs 40%-os adófizetési kötelezettségünk, ha sem 3 millió forint feletti egy kifizetőtől származó bevételünk sem pedig kapcsolt vállalkozástól származó bevételünk nem keletkezik, valamint nem lépjük át az évi 12 millió forintos bevételi határt
- adatszolgáltatási kötelezettségünk csak az 1 millió forintot elérő egy kifizetőtől származó bevételek esetén van
- KATA nyilatkozat, adatszolgáltatás és bevallás, ami valójában egy nyilatkozat a tárgyévben szerzett bevételeinkről. (abban az esetben, ha katas vállalkozásunk alanyi adómentes, kizárólag belföldi adóalanyok, illetve magánszemélyek felé

bocsátunk ki számlát év közben, nincs alkalmazottja, sem alkalmi munkavállalója a vállalkozásunknak)

Átalányadóztatás

- havi adó- és járulékbemelés az átalányban megállapított havi jövedelem, vagy a minimálbér/garantált bérminimum alapján
- személyi jövedelemadó bevallás, a vállalkozó átalányadó szabályok szerinti jövedelem levezetése
- helyi iparűzési adóbevallás átalányba megállapított jövedelem 1,2-szerese alapján számított adóalap alapján
- áfa körbe kerülés – általános szabályok szerinti áfa alanyiság – esetén áfa bevallás elkészítése

Átalányadóztatás előnyei a KATA-val és a vállalkozói jövedelemadóztatással szemben

- az adóhatóság ugyan vizsgálhatja a munkaviszonytól való elhatárolás elemeit, de a bizonyítási kötelezettség megfordul és a NAV-nak kell bizonyítania, hogy a vállalkozói szerződés munkaviszonyt leplez.
- Az szja bevallásban nincs adatszolgáltatási kötelezettség az 1 millió forintot elérő egy partnertől kapott bevételekről.
- az átalányadóztatás esetén kedvezőbb adózás érhető el bizonyos feltételek esetén a KATA adózással és a vállalkozói jövedelemadóztatással szemben is (akár 10% körül adóterhelés)
- nincs a belföldi kifizetőket terhelő 40% külön adó a 3 millió forintot meghaladó kifizetések feletti rész után
- iparűzési adó esetén is kedvezőbb lehet, mint a vállalkozói jövedelemadóztatás,
- egyszerűbb az szja szerinti bevallás és elszámolás átalányadóztatás esetén a vállalkozói adózással (tételes költségelszámolással) szemben,
- adóalapkedvezmények, családi adóalap- és járulékkedvezmény figyelembe vehető a fizetendő szja és tb-járulék terhére.

- az átalányadózás esetén a mindenkori, az aktuális hónapban befolyt, kézhez vett bevételeink képeznek jövedelmet és adóalapot (nem fix havi „átalányadót fizetünk”)
- Az átalányadóban a vállalkozási bevételből egy vélelmezett költséghányaddal (nem szükséges

számlával igazolni a költségeket) számolt jövedelem alapján kell megfizetni az adókat és járulékokat. Többféle költséghányad is létezik. Azt, hogy melyiket kell alkalmazni, a vállalkozó tevékenysége dönti el. Ezekre lejjebb részletesen kitérünk.

Példák a Kata és átalányadó összehasonlítására

1. Példa 40%-os költséghányad, egy kifizető esetén

	ÁTALÁNYADÓ 40% KTSG. (Ft)	2021-es KATA (Ft)	Vállalkozói SZJA minimálbérrel* (Ft)
ÁRBEVÉTEL	15 000 000	15 000 000	15 000 000
BÉRKÖLTSÉG	0	-	3 414 758
KÖLTSÉGEK	6 000 000	-	540 000
ÖSSZES BEVÉTEL	15 000 000	15 000 000	15 000 000
JÖVEDELEM/ADÓALAP	9 000 000	15 000 000	11 045 243
SZJA ADÓELŐLEG, JÁRULÉKOK 15% SZJA + 18,5% TB járulék	3 015 000	12 000 000	880 380
SZOCHO ADÓ kivét (15,5%)	1 395 000	-	458 258
SZJA NYERESÉGADÓ (9%)	-	-	994 072
OSZTALÉK SZJA/ SZJA (15%)	-	-	1 507 676
OSZTALÉK SZOCHO (15,5%)	-	-	191 580
KATA (tétéles)	-	600 000	-
40 %-OS KATA	-	4 800 000	-
Iparűzési adóalap	10 800 000	2 500 000	15 000 000
Iparűzési adó 2%	216 000	50 000	300 000
ADÓK ÖSSZESEN	4 626 000	5 450 000	4 331 965
ADÓTERHELÉS** %	30,84%	36,33%	28,88%

*A garantált bérminimum alapulvételével (219.000 Ft).

**A bevétel százalékában

2. Példa 80%-os költségnyad, egy kifizető esetén

	ÁTALÁNYADÓ 80% KTSG. (Ft)	2021-es KATA (Ft)	Vállalkozói SZJA minimálbérrel* (Ft)
ÁRBEVÉTEL	9 000 000	9 000 000	9 000 000
BÉRKÖLTSÉG	0	–	3 414 758
KÖLTSÉGEK	7 200 000	–	420 000
ÖSSZES BEVÉTEL	9 000 000	9 000 000	9 000 000
JÖVEDELEM/ADÓALAP	1 800 000	–	5 165 243
SZJA ADÓELŐLEG, JÁRULÉKOK 15%szja+18,5%tbjár.	603 000	–	880 380
SZOCHO ADÓ kivét (15,5%)	279 000	–	458 258
SZJA NYERESÉGADÓ (9%)	–	–	464 872
OSZTALÉK SZJA/ SZJA (15%)	–	–	705 056
OSZTALÉK SZOCHO (15,5%)	–	–	191 580
KATA (tétéles)	–	600 000	–
40 %-OS KATA	–	2 400 000	–
Iparüzési adóalap	2 160 000	2 500 000	9 000 000
Iparüzési adó 2%	43 200	50 000	180 000
ADÓK ÖSSZESEN	925 200	3 050 000	2 880 145
ADÓTERHELÉS** %	10,28%	33,89%	32,00%

*A garantált bérminimum alapulvételével (219.000 Ft).

**A bevétel százalékában

Összegzés

Alapvetően az átalányadó – a katóhoz hasonlóan – a magas hozzáadott értéket előállító, alacsony költséggel rendelkező vállalkozásoknak éri meg. Az átalányadózó is bevételi nyilvántartás vezet a kisadózó

hoz hasonlóan. Költségeiről nem vezet nyilvántartás, nem számol el költséget, csak a törvény szerinti költségnyad alapján kalkulálja jövedelmét.

Kedvező lehet számodra, ha

- a számlával igazolható költség kevés (árbevételed 40%-a alatti),
- egyéni vállalkozásod árbevétele 15 millió forintot nem éri el éves szinten (év közben áttérés esetén időarányosan),
- egy vagy több partnered felé 3 millió forintot (jelentősen) meghaladó bevételt számlázol egy év alatt, vagy
- partnered egyáltalán nem akar kisadózóval szerződni,
- az Szja törvény szerint esetleg a kedvezőbb költséghányad (80%-os) szerinti átalányadózásra is jogosult vagy, mert kizárólag a törvényben felsorolt tevékenységet folytatasz (lásd lentebb),
- kb. 11 millió forintot nem haladja meg időarányosan a bevételed év közben, mivel efelett már a vállalkozói jövedelemadózás (tételes költségelszámolás) kedvezőbb lehet
- alanyi mentes adózóként végzet tevékenységedet

A 40%-os költséghányad alkalmazása esetén, amennyiben a fenti feltételek teljesülnek 30% adóterheléssel kell számolni átalányadózás esetén is. Ez azt jelenti, hogy például 1 millió forint bevétel esetén kb. 300.000 Ft adófizetési kötelezettség keletkezik összesen. A pontos kalkulációhoz érdemes szakember segítségét kérni!

A 40%-os költséghányad alkalmazásával szemben még nagyobb előnyt jelent, ha a tevékenységi kör alapján 80% költséghányad elszámolására jogosult egyéni vállalkozásod.

80% KÖLTSÉGHÁNYAD ELSZÁMOLÁSÁRA JOGOSÍTÓ TEVÉKENYSÉGI KÖRÖK (TESZOR szám)

mezőgazdasági, erdőgazdálkodási termék-előállítás (01, 02)

mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás (01.6)

vadgazdálkodáshoz kapcsolódó szolgáltatás (01.70.10)

erdészeti szolgáltatás (02.40.10)

halászati szolgáltatás (03.00.71)

halgazdálkodási szolgáltatás (03.00.72)

bányászati termék-előállítás (05-től 09-ig)

feldolgozóipari termék-előállítás (10-től 32-ig)

feldolgozóipari szolgáltatás, kivéve (10-től 32-ig):

- valamennyi bér munkában végzett szolgáltatás,
- egyéb sokszorosítás

ipari gép, berendezés, eszköz javítása (33.1)

éptőipari kivitelezés (41, 42)

éptőipari szolgáltatás (43)

épületgépészeti berendezések (43.21, 43.22,)

javítása (43.29)

gépjárműjavítás (45.20)

taxis személyszállítás (49.32.11)

személygépjármű kölcsönzése vezetővel (49.32.12)

egyéb máshová nem sorolt szárazföldi személyszállítás (49.39.39)

közúti áruszállítás (49.41.1)

fényképészet (74.20)

zöldterület-kezelés (81.30.10)

számítógép, kommunikációs eszköz javítása (95.1)

személyi, háztartási cikk javítása (95.2)

textil, szőrme mosása, tisztítása (96.01)

fodrászat, szépségápolás (96.02)

hobbiállat-gondozás (96.09.11)

2022-es változások

2022-től kedvező változás, hogy bevezetésre kerül egy mentesített jövedelemrész is, azaz az éves minimálbér felét el nem érő jövedelem után nem kell személyi jövedelemadót fizetni. A mentesítő szabály értelmében 40%-os költséghányad esetén tehát 1 674 000 Ft, 80%-os költséghányad esetén 5 022 000 Ft, 90 %-os költséghányadnál pedig 10 044 000,- Ft bevételig nem kell SZJA-t fizetni.

Fontos kiemelni, hogy amennyiben az egyéni vállalkozó bármely személyi jövedelemadóalap kedvezményre (pl. családi kedvezmény, súlyos fogyatékosági kedvezmény, első házások kedvezménye, négygyerekes anyák kedvezménye, 2022-től a 25 év alattiak kedvezménye) jogosult, úgy az adó (bizonyos esetben a járulék) kötelezettség ezek igénybevételével tovább csökkenthető.

2022-től szélesebb vállalkozói kör válik jogosulttá az átalányadózás választására, ugyanis a jelenlegi 15 milliós bevételi határ helyett 40 és 80%-os költséghányad esetén az éves minimálbér 10-szeresét elérő bevételig (a jelenlegi minimálbérrel számolva 20 088 000 Ft-ig) kereskedelmi tevékenység esetén pedig 100 440 000 Ft-ig lehet majd választani ezt az adózási formát.

Az átalányadó mindenekelőtt a magasabb költséghányadot alkalmazó, SZJA kedvezményre jogosult főállású vállalkozók mellett – a mentesített jövedelemrész miatt – jó választás lehet mellékállású vállalkozóknak is. Valamint jó alternatívát jelenthet a legkisebeknek is. Az átalányadózásra való átállás nem

jár sok munkával és a működési adminisztráció sem számottevő (bár a KATA-nál több a feladat). Céges megrendelő szempontjából lényeges, hogy valamennyi adó az egyéni vállalkozó oldalán merül fel az elért bevételtől függetlenül, a kifizetői oldalon – a KATA-val ellentétben – nem jelentkezik adófizetési kötelezettség.

Áttérés az átalányadóra

Átalányadó, ahogy a cikk elején is írtuk év közben is választható. Az alábbi időpontokban lehet átalányadózást választani:

- új egyéni vállalkozás indítása esetén: a vállalkozás megkezdésének bejelentésekor a webes ügysegéden az adózásra vonatkozó nyilatkozási lapon,
- meglévő egyéni vállalkozó katáról átalányadózásra áttérést a KATA adózásból kilépéssel egyidejűleg a 'T101E nyomtatványon az átalányadózás választására vonatkozó rész jelölésével (a katóból bármely hónap utolsó napjával lehet kilépni, átalányadó a következő hónap első napjával kezdődik ebben az esetben),
- meglévő vállalkozói személyi jövedelemadó (tétel költségszámolás) szerint adózó egyéni vállalkozó a tárgyévre a május 20-ig beküldhető szja bevallásában nyilatkozhat, amely visszamenőleg január 1-től kezdődő évre vonatkozik (idén a 2020. évi szja bevallást május 20-ig kell beküldeni, amelyben 2021-re választhatjuk az átalányadózást)

Csapatépítő adóvonzata

Napjainkban gyakori vállalati eseménynek minősülnek a különböző céges csapatépítő tréningek, hogy a pandémia időszaka alatt home office-ban dolgozó munkatársak újra összekovácsolódjanak. Persze a tréningek célja ezen túlmenően többféle lehet, így például az újonnan csatlakozó kollégák beilleszkedésének elősegítése, a régebbi munkavállalói elköteleződésének az erősítése, elmélyítése.

A vállalkozások általában fontosnak tartják a csapatépítő programok szervezését, mert általuk bizonyítottan nő a produktivitás, a felelősségvállalás, valamint a munkavállalók motivációja. A gondosan megtervezett programok, feladatok hatására nő a résztvevők összetartása, javul a munkavállalók egymás közötti kommunikációjának minősége.

A tréningeken résztvevő munkavállalók számára jellemzően az alábbi juttatásokat biztosítják:

- utazás, szállás (utazási/transzfer költség, szállásköltség);
- a szakmai rendezvény lebonyolításához szükséges feltételek (pl.: terembérlés, technikai eszközök bérleti díja, tolmács, szakmai előadó, fotós, promóciós anyagok előállításának költsége, berendezések közötti szállításának költsége);
- képzés, azaz csapatépítő sport-, ügyességi és kulturális tevékenységek (ideértve a külsős rendezvény-szervező díját is)
- szórakoztató programok (képzési programot követő koncert, egyéb fellépő (pl.: humorista, DJ));
- étkezés (étel, ital).

Az Szja törvény értelmében nem keletkezik bevétel abban az esetben, ha cég a tevékenységében közreműködő magánszemély részére biztosít olyan dolgokat, melyek a tevékenység ellátása érdekében történik. Ez a törvényi hivatkozás a csapatépítő programok keretében megvalósuló képzések vonatkozásában alkalmazható lehet - pl. a munkáltató a munkaköri feladatok ellátásához, a hatékony munkavégzéshez, illetve a karriercélok elérése érdekében olyan képzést biztosít, melyek a munkavállalók képességeit, készségeit fejlesztik. Ilyenek lehetnek például a hatékony időgazdálkodásra, konfliktuskezelésre, prezentációtechnikára, projekt- és csoportmenedzsmentre, delegálásra, beosztottak fejlesztésére, aszszertív kommunikációra, tárgyalási technikára, döntéshozatalra, monotonitástűrésre vonatkozó képzések, előadások.

A csapatépítő tréningen való részvétel az Szja törvény 3. §-ának 10. pontja szerint hivatali, üzleti utazásnak minősíthető, ha azon a munkavállalóknak kötelezően (és kötelezően elvárt jelleggel) részt kell venniük és az esemény nem csak kötetlen szabadidő programra, szórakoztatásra (pl.: koncert, vitorlázás, városnézés) irányul, hanem a tréningnek meghatározott tematikája, felépített programja van, melynek célja a munkavégzéssel kapcsolatba hozható.

Tekintettel arra, hogy a csapatépítő tréningeken való részvétel – az előzőekben megfogalmazott feltételek teljesülése esetén – hivatali, üzleti utazásnak minősül a programok helyszínére történő utazás és a szállás költségének a megtérítését a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni.

A csapatépítő tréningben biztosított étkezés (étel, ital), képzés díja (csapatépítő sport-, ügyességi és kulturális tevékenységek díja) és a szabadidős programok (pl.: esti karaoke, DJ) költsége egyes meghatározott juttatásként adókötelesek.

A csapatépítő tréning lebonyolításához szükséges technikai feltételek biztosítása (pl.: terembérlési díj, technikai eszközök bérleti díja, tolmács, fotós, promóciós anyagok előállításának költsége, berendezések közötti szállításának költsége) nem keletkeztet a tréningben résztvevő munkavállalók számára jövedelmet.

A szakmai előadó díját nem a rendezvény technikai lebonyolításának költségei, hanem a képzés költségei között kell figyelembe venni, és attól függően kell az adókötelezettséget megállapítani, hogy a munkavégzéshez feltétlenül szükséges képzésen tart-e előadást.

Már családi állapotra vonatkozó adatokat is gyűjt a NAV

A magánszemélyek családi jogállására vonatkozó adatok szolgáltatására kötelez egyes adatkezelőket a nemrégiben kihirdetett 470/2021. kormányrendelet.

A rendelet a Magyar Államkincstár (MÁK), a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (MOKK), az Országos Kórházi Főigazgatóság (OKF) és az elektronikus anyakönyvi nyilvántartást működtető szerv számára előírja, hogy az adózásrendjéről szóló 2017. évi CL.

törvényben meghatározott adatszolgáltatásokon kívül a NAV részére elektronikus úton a magánszemélyek családi jogállására vonatkozó adatokat szolgáltatasson.

A rendelkezés célja, hogy a NAV saját adatbázissal rendelkezzen az SZJA bevallási tervezet összeállításához a kedvezmények jogosultjairól.

A jelenleg hatályos szja-törvényben a családi kedvezményre jogosultság, a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye, az első házások kedvezménye kapcsolódik a családi jogálláshoz (gyermeket eltartó, eltartott, házastársi, élettársi kapcsolatban élő, elvált stb.), de várhatóan a 2021. évi adó-visszatérítés is erre támaszkodik majd. Ezeket a kedvezményeket a magánszemélyek nyilatkozat alapján érvényesíthetik, amely az adóbevallási tervezet összeállításakor többnyire nem ismert a NAV számára, illetve adott esetben jogosulatlan igénybevételekre is módot ad.

Az említett kormányrendelet által előírt adatszolgáltatás egyrészt az adózóknak is kedvező, mert várhatóan csökkenti az adóbevallási tervezetek javításának szükségességét, másrészt megkönnyíti a NAV ellenőrzésre, jogosulatlan igénybevételek kiszűrésére irányuló munkáját.

Az új adatszolgáltatási kötelezettség a következőket jelenti:

1. A MÁK havonta, a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig elektronikus úton adatot szolgáltat a NAV részére azoknak a magánszemélyeknek az adatairól, akiknek a tárgyhónapban családi pótlékot folyósított. Az adatszolgáltatás tartalmazza

- a jogosult, az ellátásra jogosító gyermek természetes személyazonosító adatait, és ha rendelkezésre áll, az adóazonosítójelét;
- a jogosult házastársának, bejegyzett élettársának, élettársának természetes személyazonosító adatait és adóazonosítójelét, ha az rendelkezésre áll;
- a jogosult családi állapotára, élettársi kapcsolataira vonatkozó adatot;
- az ellátásra jogosító gyermek tanulói, hallgatói jogviszonyának fennállására vonatkozó adatot;

- a jogosult és az ellátásra jogosító gyermek lakó-, illetve tartózkodási helyére vonatkozó adatot;
- a jogosult házastársa, bejegyzett élettársa, élettársa lakó-, illetve tartózkodási helyére vonatkozóan rendelkezésre álló adatot.
- A MÁK az adatszolgáltatást első alkalommal 2021. november 5-éig teljesíti a 2021. január 1-jétől 2021. október 31-éig rendelkezésre álló adatokról.

2. A MOKK a NAV megkeresésére 8 napon belül elektronikus úton adatot szolgáltat az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásába élettársként bejegyzett magánszemélyek

- természetes személyazonosító adatairól
- az élettársi kapcsolat fennállásáról, annak kezdő időpontjáról, illetve megszűnése időpontjáról.

3. Az OKF a NAV megkeresésére 8 napon belül elektronikus úton adatot szolgáltat az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér útján a magánszemély nyilatkozatában a várandósságra vonatkozóan közölt adatok megerősítése érdekében a várandósság tényéről, valamint, ha az rendelkezésre áll, a várandósság 91. napjának betöltéséről.

4. Az elektronikus anyakönyvi nyilvántartást működtető szerv a NAV megkeresésére 8 napon belül elektronikus úton adatot szolgáltat az elektronikus anyakönyvnek a házassággal összefüggésben nyilvántartott adatai közül

- a házastársak természetes személyazonosító adatairól,
- a házasságkötés időpontjáról,
- a házasság megszűnésének, felbontásának vagy érvénytelenné nyilvánításának tényéről, időpontjáról.

A kormányrendelet jelentősen egyszerűsíti az adózók és a NAV bevallási teendőit, illetve az ellenőrzést, de lehetnek esetek, amelyekre nem ad megoldást. Így például továbbra is egyedileg kell kezelni azokat az adózókat, akik nem kérik a családipótlékot, de a családi adó-, illetve járulékkedvezményt igénybe kívánják venni.

Komjáthy Könyvelés

